

DEĞİRMENİN ŞAKŞAKASI

Aydınlık Gazetesi, 12 Mart 2012

Yıldırım Koç

Son yıllarda bir “mobbing” modasıdır gidiyor.

Biliyorsunuz, yabancı sözcüklerin ayrı bir havası vardır. “Mobbing” de öyle. Çok havalı.

Uluslararası sendikacılık hareketi bu konuyu çok önemsiyor.

Bizde de çok sayıda toplantı düzenlendi.

Başbakanlık, 19 Mart 2011 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan “İşyerlerinde Psikolojik Tacizin (Mobbing) Önlenmesi” konulu 2011/2 sayılı bir genelge bile yayımladı.

Ulusal İstihdam Stratejisinde de bu genelgenin gereklerinin yapılacağı belirtilmiş.

Başbakanlık, “mobbing”i “işyerlerinde psikolojik taciz” olarak çevirmiş. Başka ifadeler kullananlar da var.

Ne kadar güzel. Dünyadaki gelişmeleri adım adım izliyoruz. Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin en önemli sorunlarından olan “mobbing” konusunda son derece önemli adımlar atıyoruz.

Yalnız, sorması ayıp olmazsa, bu işyerindeki psikolojik taciz yeni mi başladı? Benim bilmediğim bir gelişme var da, geçmişte azken son zamanlarda birden önemli bir artış mı söz konusu? Uluslararası sendikal hareketteki bazı güçler bu konuyu gündeme getirene kadar Türkiye’de böyle bir sorun mu yoktu; bugün bu konuda yazıp çizenler, böylesine bir sorunun farkında olmayacak kadar hayattan kopuk muydu?

İşyerinde psikolojik taciz tabii ki var. Tabii ki bu konunun da ele alınması gerekli. Ancak işçi sınıfından, kapitalist sömürden, emperyalist sömürden, sermayedar sınıfın saldırısından, özelleştirmelerden, emperyalizmin Irak’ta gerçekleştirdiği vahşetten hiç söz etmeyenlerin birdenbire “mobbing” toplantılarına başlaması sizi hiç kuşkuya düşürmüyor mu?

Eskiden dere kenarlarındaki kara değirmenlerde değirmenin taşının dönmekte olduğunu göstermek amacıyla taş döndükçe ses çıkaran bir küçük parça olurdu. Bu parçaya “şakşaka” denirdi. Bir gün bir sel gelmiş ve değirmeni sel götürmüş. Sel sonrasında değirmencinin karısı da aranıp duruyormuş. Değirmenci neyi aradığını sorunca, “şakşakayı” diye yanıt vermiş. Değirmenci de, “yahu, sen ne acıp insansın, değirmeni sel götürmüş, sen şakşakasının peşindesin,” demiş.

İngiltere’deki ünlü Fabian Derneği bilinir. Fabian Derneği, İngiliz İşçi Partisi’nin kurucusu örgütlerdendir. Emperyalizmi savunur. Emperyalist sömürü sayesinde aktarılan kaynaklarla İngiliz halkına kapitalist düzen içinde daha iyi yaşanacak koşulların yaratılmasına çaba gösterir.

Fabian Derneği Sömürge Bürosu 12-14 Nisan 1946 günleri İngiltere’de bir toplantı düzenledi. Bu toplantıya Batı Hint Adalarını temsilen katılan Dr.Arthur Lewis, Fabianları şöyle eleştiriyordu: Sömürgelelerdeki politikacılar, ağırlıkla, özgürlük, bağımsızlık, kendi kendini yönetme gibi genel ilkelerle ilgileniyorlar. Ancak Fabian Derneği’nden biri geldiğinde, o, bu konularla ilgilenmiyor ve yerel çamaşırhanelere gidip, çamaşırhane sistemindeki eksiklikleri ve hataları inceleyen bir rapor hazırlıyor ve çamaşırhanelere belediyelerin sahip olmasının çamaşırhane sistemini nasıl geliştirebileceğini anlatıyor. Bu arada, sömürgeledeki bir politikacı, insan haklarına ilişkin genel ilkeleri gündeme getirdiğinde, Fabian Derneği’nden gelen kişi, sabırsız bir biçimde müdahale ediyor ve “evet, evet, ama çamaşırhanelerin ne durumda?” diye soruyor.

İşçi sınıfının en temel sorunlarını tartışanların ve öne çıkaranların, işyerinde psikolojik tacizi de gündemlerine almalarına hiç itirazım yok.

Kapitalist sömürden, emperyalist sömürü ve vahşetten, özelleştirmelerden ve bir sürü önemli diğer sorundan söz etmeden, “mobbing” diyenlerin ise ya çok saf, ya çok uyanık olduğunu düşünüyorum.